

Założenie biura rachunkowego - Check lista

Najprostszą formą prowadzenia biura rachunkowego jest jednoosobowa działalność gospodarcza. Jednak może być ono prowadzone w dowolnej formie prawnej, a wybrana forma prawna warunkuje dalsze postępowanie związane z jego otwarciem.

Jeśli podatnik zdecyduje się na spółkę kapitałową, np. sp. z o.o. lub spółkę osobową, np. spółkę jawną, po spełnieniu warunków niezbędnych do jej funkcjonowania, musi dokonać wpisu w KRS. Jednoosobowa działalność gospodarcza wymaga natomiast wpisu w CEIDG (jeżeli ta forma okaże się dla Ciebie najlepsza, zalecam Ci ustanowienie zarządcy sukcesyjnego - to będzie Lekcja 3). Forma działalności biura rachunkowego wpływa również na rodzaj ewidencji, na podstawie której biuro to będzie się rozliczało. Spółki z o.o. i spółki komandytowe zobowiązane są do prowadzenia ksiąg rachunkowych. Natomiast w przypadku innych form działalności (np. spółka jawna, spółka cywilna, jgd) można prowadzić podatkową księgę przychodów i rozchodów lub też ewidencję przychodów, jeśli podatnik czy też podatnicy w przypadku spółek zdecydują się na opodatkowanie w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych (nie spotkałam się jeszcze z przypadkiem, aby przy działalności biura rachunkowego został wybrany ryczałt z uwagi na brak możliwości rozliczenia kosztów i stosunkowo wysoką stawkę ryczałtu).

Biuro rachunkowe nie może być prowadzone w formie działalności nierejestrowanej.

Ustawa Prawo Przedsiębiorców definiuje działalność gospodarczą jako zorganizowaną działalność zarobkową, wykonywaną we własnym imieniu i w sposób ciągły. Działalności gospodarczej nie stanowi z kolei, zgodnie ze wskazaną ustawą, działalność wykonywana przez osobę fizyczną, której przychód należny z tej działalności nie przekracza w żadnym miesiącu

75% kwoty minimalnego wynagrodzenia i która w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywała działalności gospodarczej.

Z art. 76a ust. 1 ustawy o rachunkowości wynika natomiast, że **usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych jest działalnością gospodarczą** w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców. Zatem biuro rachunkowe bezwarunkowo podlega rejestracji i nie może być prowadzone w formie działalności nierejestrowanej.

Czy każdy może założyć biuro rachunkowe?

Usługowe prowadzenie ksiąg rachunkowych polega na świadczeniu usług w zakresie czynności, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2-6 ustawy o rachunkowości, czyli:

- prowadzeniu, na podstawie dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych, ujmujących zapisy zdarzeń w porządku chronologicznym i systematycznym,
- okresowym ustalaniu lub sprawdzaniu drogą inwentaryzacji rzeczywistego stanu aktywów i pasywów,
- wycenie aktywów i pasywów oraz ustalaniu wyniku finansowego,
- sporządzaniu sprawozdań finansowych,
- gromadzeniu i przechowywaniu dowodów księgowych oraz pozostałej dokumentacji przewidzianej ustawą o rachunkowości.

Z art. 76a ust. 3 ustawy o rachunkowości wynika natomiast, że działalność tą mogą wykonywać przedsiębiorcy, pod warunkiem, że czynności z tego zakresu będą wykonywane przez osoby, które:

- 1) mają pełną zdolność do czynności prawnych,

2) nie były skazane prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, za przestępstwo skarbowe oraz za przestępstwa określone w rozdziale 9 ww. ustawy.

Obowiązkiem, jaki narzuca na przedsiębiorców świadczących usługowe prowadzenie ksiąg ustawa o rachunkowości jest **obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w związku z prowadzoną działalnością**. Wynika to z art. 76h ust. 1 ww. ustawy.

Przepisy nie narzucają natomiast na przedsiębiorców kryteriów w zakresie dodatkowych uprawnień, doświadczenia czy też wykształcenia. Uprawnienia w tym zakresie zniesione zostały 10 sierpnia 2014 r.

W efekcie, choć księgowość to wiedza specjalistyczna, biuro rachunkowe może odtworzyć niemal każdy. Z uwagi na bezpieczeństwo odbiorców usług, odpowiedzialność za błędy wynikające z braku wiedzy czy doświadczenia, księgowy musi znać aktualne normy prawne, nieustannie aktualizować wiedzę i być profesjonalistą w tej dziedzinie.

Jakie PKD jest właściwe dla biura rachunkowego?

Przedsiębiorca, zakładając działalność gospodarczą zobowiązany jest określić przedmiot prowadzonej działalności. Służy do tego Polska Klasyfikacja Działalności PKD 2007.

Działalność rachunkowo - księgową oraz doradztwo podatkowe obejmuje kod PKD 69.20.Z. Podklasa ta obejmuje:

- księgowanie wszelkiego rodzaju transakcji gospodarczych, wykonywane na zlecenie,
- sporządzanie sprawozdań i bilansów finansowych,
- kontrolę i potwierdzanie poprawności sprawozdań i bilansów finansowych (działalność biegłych księgowych/ biegłych rewidentów),
- przygotowywanie dokumentów o dochodach osób i firm w celach podatkowych,
- doradztwo podatkowe i reprezentowanie klientów przed organami podatkowymi.

Podklasa ta nie obejmuje natomiast:

- przetwarzania danych,
- konsultacji w zakresie zarządzania, np. systemami księgowymi, procedurami kontroli wydatków,
- ściągania należności płatniczych.

Granica pomiędzy świadczeniem usług księgowych a doradztwem podatkowym.

O ile świadczenie usług księgowych nie jest regulowane, tak w przypadku doradztwa podatkowego należy mieć odpowiednie kwalifikacje.

W interpretacji z dnia 09.04.2015 r. nr PT3.8101.2.2015.AEW.16 Minister Finansów wskazał, że:

"Termin „doradztwo” obejmować może szereg usług doradczych, np. podatkowe, gospodarcze, czy finansowe. Odwołując się do wykładni językowej, zgodnie z definicją zawartą w internetowym Słowniku Języka Polskiego PWN, pod pojęciem „doradcy” należy rozumieć tego, „kto udziela porad”. Natomiast „doradzać”, w myśl powołanego wyżej Słownika

Języka Polskiego PWN, oznacza „udzielić porady, wskazać sposób postępowania w jakiejś sprawie”. Na podobny kierunek wskazuje również potoczne rozumienie tego terminu, zgodnie z którym „doradztwo” to udzielanie porad, opinii i wyjaśnień. Tak więc doradztwo jest udzielaniem fachowych opinii, porad, np. ekonomicznych, czy finansowych.

Jednym z rodzajów doradztwa jest doradztwo podatkowe.

Zauważenia wymaga, że doradztwo podatkowe i związany z tym zawód doradcy podatkowego jest materią regulowaną ustawowo – ustawą z dnia 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (dalej „ustawa o doradztwie podatkowym”). Dla celów określenia czynności jakie może wykonywać doradca podatkowy został określony ustawowo zakres czynności uznawanych za czynności doradztwa podatkowego. Czynności doradztwa podatkowego - zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o doradztwie podatkowym - dla celów stosowania tej ustawy obejmują zatem:

1. udzielanie podatnikom, płatnikom i inkasentom, na ich zlecenie lub na ich rzecz, porad, opinii i wyjaśnień z zakresu ich obowiązków podatkowych i celnych oraz w sprawach egzekucji administracyjnej związanej z tymi obowiązkami;
2. prowadzenie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów, ksiąg rachunkowych, ksiąg podatkowych i innych ewidencji do celów podatkowych oraz udzielanie im pomocy w tym zakresie;
3. sporządzanie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów, zeznań i deklaracji podatkowych lub udzielanie im pomocy w tym zakresie;
4. reprezentowanie podatników, płatników i inkasentów w postępowaniu przed organami administracji publicznej i w zakresie sądowej kontroli decyzji, postanowień i innych aktów administracyjnych w sprawach wymienionych w pkt 1.

(...)

Natomiast czynności polegające na prowadzeniu ksiąg i ewidencji podatkowych z istoty swej bliskie są działalności zawodowej osób uprawnionych do usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych, czyli czynnościom księgowym, a czynności polegające na sporządzaniu deklaracji i zeznań podatkowych mają w znacznej mierze charakter techniczny, a nie prawny, choćby z tego względu, że sporządzane są na podstawie innych dokumentów, w szczególności ksiąg rachunkowych (vide uzasadnienie ww. wyroku Trybunału Konstytucyjnego). Tym samym czynności te nie stanowią doradztwa, o którym mowa w art. 113 ust. 13 pkt 2 lit. b ustawy o VAT, niezależnie od tego, że zostały uznane za czynności doradztwa podatkowego w rozumieniu ustawy o doradztwie podatkowym (art. 2 ust. 1 pkt 2 i 3 tej ustawy)."

Charakter świadczonych czynności ma wpływ również na możliwość korzystania przez biuro rachunkowe ze zwolnienia z podatku VAT.

W art. 113 ust. 13 pkt 2 lit. b ustawy o VAT, ustawodawca wskazał, że ze zwolnień z VAT nie stosuje się do podatników świadczących usługi w zakresie doradztwa, z wyjątkiem doradztwa rolniczego związanego z uprawą i hodowlą roślin oraz chowem i hodowlą zwierząt, a także związanego ze sporządzaniem planu zagospodarowania i modernizacji gospodarstwa rolnego.

Do kwestii tej odniósł się Minister Finansów w dalszej części cytowanej już wyżej interpretacji:

"Podsumowując, w sytuacji gdy podmiot (niezależnie od jego statusu czy też posiadania określonych uprawnień) będzie świadczył wyłącznie usługi

prowadzenia ksiąg rachunkowych, ksiąg podatkowych i innych ewidencji do celów podatkowych lub też sporządzania (wypełniania) zeznań i deklaracji podatkowych i nie będzie świadczył usług doradczych lub prawniczych (takich jak wskazane w art. 2 ust. 1 pkt 1 lub pkt 4 ustawy o doradztwie podatkowym) nie znajdą zastosowania przepisy art. 113 ust. 13 pkt 2 lit. a lub lit. b ustawy o VAT. Podmiot taki będzie zatem mógł korzystać ze zwolnienia z podatku VAT (chyba, że znajdą inne niż omawiane przesłanki wyłączające ze zwolnienia określonego w art. 113 ustawy o VAT). Jeżeli natomiast dany podmiot (niezależnie od jego statusu czy też posiadania określonych uprawnień) będzie świadczył usługi o charakterze doradczym lub prawniczym (np. wskazane w art. 2 ust. 1 pkt 1 lub pkt 4 ustawy o doradztwie podatkowym) znajdą zastosowanie odpowiednio przepisy art. 113 ust. 13 pkt 2 lit. a lub lit. b ustawy VAT.

W konsekwencji podmiotowi temu nie będzie przysługiwało prawo do korzystania ze zwolnienia, o którym mowa w art. 113 ust. 1 i 9 ustawy o VAT.”

Zakładając biuro rachunkowe nie można również zapomnieć o obowiązkach płynących z RODO i polskiej ustawy o ochronie danych osobowych, a także tych wynikających z AML.

Zawsze zalecam przygotowanie z prawnikiem takich dokumentów, w tym również sporządzenie umowy i wyznaczenie w niej dokładnego zakresu obowiązków i odpowiedzialności.

CHECK LISTA

1. Analiza prognozowanych przychodów i kosztów.
2. Wybór odpowiedniej formy prawno organizacyjnej.
3. Wybór odpowiedniej formy opodatkowania.

4. Ustalenie czy korzystny jest wybór ze zwolnienia z VAT. Wybór zwolnienia z VAT nie zawsze jest korzystny.
5. Określenie rodzaju świadczonych usług (czy będzie to: uproszczona księgowość, czy pełna, czy kadry i płace, czy może dodatkowe usługi jak: współpraca w zakresie dotacji - określ dokładnie jakie usługi będą świadczone, kto będzie odpowiadał za poszczególne działy).

UWAGA: Jeśli chcesz obsługiwać przedsiębiorcę kompleksowo i masz kompetencje do prowadzenia np. pełnej księgowości, a nie wiesz jak prowadzić kadry i płace, pamiętaj, że na rynku dostępni są specjaliści w tym zakresie, którzy współpracują z biurami rachunkowymi - sprawdź oferty i opinie.

6. Ustalenie cennika.
7. Wybór miejsca świadczonych usług: stacjonarnie/online (jeśli online rozpisz całą procedurę postępowania z klientem i klienta z biurem).
8. Przygotowanie zakresu obowiązków i odpowiedzialności biura i klienta do umowy o świadczenie usług księgowych czy kadrowo-płacowych jeśli takie też będą świadczone. To ważne by dokładnie wypisać zakres obowiązków, pozwoli to wyznaczyć granice i wskazać odpowiedzialność w razie np. nieterminowego dostarczania dokumentów przez klientów, ale również odpowiedzialność po stronie biura rachunkowego by klient czuł się bezpiecznie.
9. Wybór odpowiedniego oprogramowania dla biura - sprawdź dostępne na rynku, wybierz sprawdzone rozwiązania mające w swojej ofercie aktualizacje do bezustannych zmian.
10. Stwórz kartę klienta (opowiem o tym więcej w Lekcji 2). Najważniejsze punkty dotyczącego tego, co biuro musi wiedzieć o kliencie: przy pierwszej rozmowie będziesz pytać nie tylko o rodzaj

świadczonych usług, ale również o majątek, o stan cywilny, o inne źródła przychodów etc. Tutaj też niezbędna będzie check lista przyjęcia dokumentów od klienta - szeroki temat omówimy go w lekcji 2)

11. Wybór ubezpieczenia dla biura - niekoniecznie najtańsza oferta jest najlepsza. Kieruj się tym co zawiera ubezpieczenie w razie popełnienia błędów przez księgową, jak dokładnie wygląda taka procedura wsparcia ze strony ubezpieczyciela.
12. Aplikacja/excel/kalendarz/inne programy usprawniające pracę, które będą spełniały rolę przypomnienia ważnych terminów, spotkań, najważniejszych zdarzeń występujących u danego klienta
13. Stwórz procedurę zakończenia współpracy.
14. Stworzenie umowy + RODO - zalecam kontakt z prawnikiem żeby umowa była rzetelnie przygotowana i zabezpieczała interesy obu stron.
15. Procedura AML.
16. Raportowanie MDR w biurze rachunkowym - zakres, rola.

To są najważniejsze kwestie, które należy przeanalizować przy otwieraniu biura rachunkowego. Niektóre punkty są tak obszerne, że wymagałyby oddzielnego szkolenia.

Jeśli masz jakieś pytania w tym zakresie napisz do nas maila na biuro@ewelinaduleba.pl z tytułem: Otwarcie biura rachunkowego. Postaram się poruszyć najczęściej pojawiające się pytania w sesji Q&A.